

Cărți cu autograf, dedicații, Ex-libris și supralibros în colecțiile Bibliotecii Științifice a Universității de Stat „Alec Russo”, Bălți

Elena CRISTIAN,
Biblioteca Științifică a Universității
de Stat „Alec Russo”, Bălți

Abstract: Fiecare bibliotecă conține în colecția sa cărți cu autografe și dedicații. Articolul descrie moduri de promovare și valorificare a acestei moșteniri de carte înscrisă. Cărți cu notițe, ex-librisuri, documente îmbogățite cu autografe sunt pătrunse de sufletele celor, care le-a scris-o. Prezentarea acestor documente este necesară și foarte interesantă, ca o invitație pentru descoperire ulterioară a valorilor bibliofile din colecția Bibliotecii Științifice de Stat „Alec Russo” din Bălți.

Cuvinte-cheie: Cărți cu autografe și dedicații; Ex-libris; note de manuscris (notițe scrise de mână); cărți rare; personalități; bibliotecari din Universitatea de Stat, Bălți.

Abstract: Every library holds in its collections autograph and dedication books. The article describes the ways of promoting and capitalizing the heritage of such books, copies containing notes, Ex-Libris, files enriched by manuscript autographs, penetrated by the soul of those who created them. Their presentation is necessary and yet exciting, an invitation to discover the true values of the SLU-SARB collection.

Keywords: autograph books, dedication books, Ex-Libris, manuscript notes, rare book, personalities, Balti university librarians.

Fiind o comoară de valori BȘ USARB efectuează colectarea, păstrarea și teaurizarea amprentelor (scrieri de mână) și ex-librisurilor (marcă de proprietate) de la autori și alte persoane particulare. Încă din anul 1945, chiar de la înființare Biblioteca a primit de la donatori documente valoroase printre care cărți cu autograf, dedicații și cu ex-libris. În bogata Colecție de Documente Rare, care însumă 7 650 documente, cărțile cu autograf, dedicații

și ex-libris ocupă un loc important, cuprinzând peste 2 800 de volume, numărul cărora crește din an în an. Autograful și dedicațiile încorporează nu doar travaliul fizic și mintal al celor ce le-au scris, ci chiar sufletul autorilor respectivi, curiozitățile și așteptările celor ce le citesc. Ex-librisul este o componentă a artei aplicate, prin care reprezentarea gândurilor și imaginației se produce prin intermediul simbolurilor sau alegoriilor, oglindind personalitatea pos-

esorului, gusturilor și aspirațiilor sale, profesia și alte preocupări. Punctul de plecare al acestei lucrări este rodul căutărilor riguroase, al cercetării fondului documentar al BȘ USARB, activitate realizată cu migală și dăruire de bibliotecarii care îl gestionează. Colecția de Documente Rare conține cărți cu dedicații autografe și ex-libris ale marilor personalități naționale și internaționale renumite din toate timpurile, prieteni ai bibliotecii, musafiri, oaspeți din țară și peste hotare, constituindu-se într-un tezaur de informații utile pentru utilizatorii bibliotecii.

Cele mai vechi autografe și ex-librisuri sunt din secolul al XVIII-lea, pe volumele în limba rusă cu caractere slavone, tipărite la Moscova, Saint Petersburg, Kaluga în anii 1765-1793, cu autograful „Из книг Ея Превосходительствам Анны Петровны Минетан” și însemnul de proprietate, ex-libris ștampilă cu scenă alegorică în medalion.

Adevărata valoare a documentelor cu autograf se deschide atunci când pătrunzi în interiorul cărților. Examinându-le, apare ca de la sine informația că autograful a fost scris „pentru acum și pentru totdeauna”. O valoare de excepție deținută în colecție este amprenta manuscris a lui **B. P. Hasdeu** (1838 – 1907), scriitor, filolog și istoric

român din familia Hâjdău. Academician, enciclopedist, jurist, lingvist, folclorist, publicist, istoric și om politic, Hasdeu a fost una dintre cele mai mari personalități ale culturii române din toate timpurile.

Prezentăm cu deosebit respect alte două autografe valoroase ale lui Ilie Constantinescu (1874 – 1960), profesor școlar, unul dintre cei mai mari colecționari din țară, grație colecțiilor sale de cărți, izvoare arheologice și numismatice, documente istorice, materiale folclorice și obiecte de artă populară. *Ilie Constantinescu Prof. Craiova. – București. 1904. 03.11* și Dan Simonescu (1902-1993), istoric literar și bibliograf român, membru de onoare al Academiei Române. *Dan Simonescu. București, oct. 1932.*

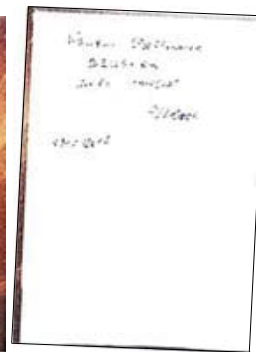
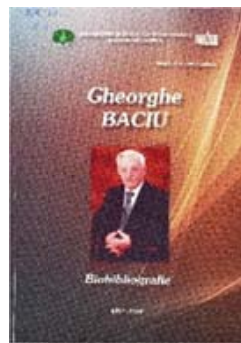

Papa Clement al XIV-lea, Papa al Romei între anii 1769-1774, menționa: „O carte bună e patrimoniul întregii lumi”, iar în opinia lui Garrison Keillor, actor, scriitor american: „O carte este un dar pe care îl poți deschide iar și iar”. Personalitățile notorii, care au vizitat Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți în diferite timpuri, au participat și la manifestările organizate în cadrul ei și-au lăsat opera lor cu dedicații sau autografe. Menționăm în continuare o serie de personalități, nume de rezonanță culturală și istorică:

M. Snegur, primul președinte al Republicii Moldova (1990–1997): „*Pentru cititorii Bibliotecii Universității „Alec Russo” din or. Bălți. Cu respect, M. Snegur 19.04.2007*”.

Gheorghe, Baci, doctor habilitat în științe medicale, profesor universitar, autor a circa 550 de lucrări. Pe volumele dăruite Bibliotecii, autorul Gheorghe Baci scrie: „*Donație Bibliotecii USARB. Gh. Baci. 24.09.2013; Pentru Biblioteca Științifică a Universității bălțene de la autor Gh. Baci 28.01.2016 BȘ USARB*”.

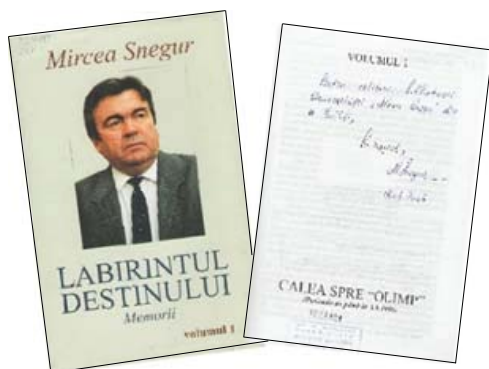
Anatol Ciobanu, doctor habilitat în filologie, membru corespondent al Academiei de Științe din Republica Moldova, doctor honoris causa al Universității de Stat „A. Russo” din Bălți, 1999: „*Cu înaltă prețuire și cu toată dragostea Bibliotecii Științifice a US „A. Russo” din Bălți din partea autorului A. Ciobanu. DHC al US „A. Russo” din Bălți, profesor la USM, m. c. al AȘM. 9 octombrie 2010, or. Bălți*”.

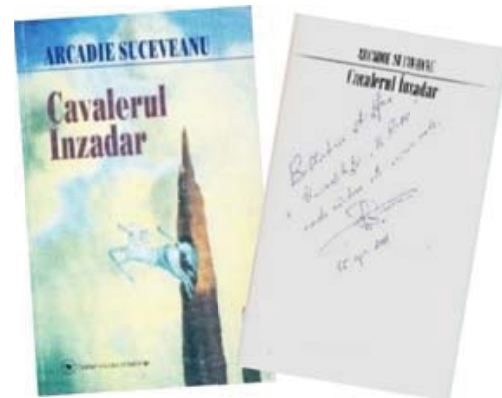
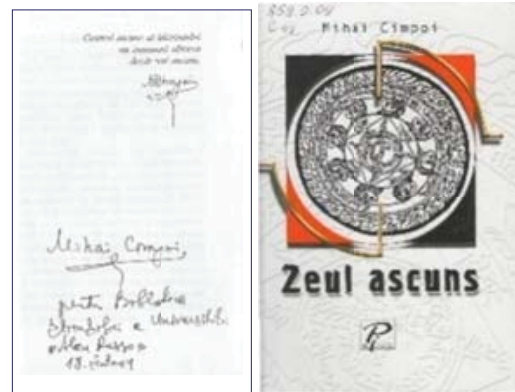
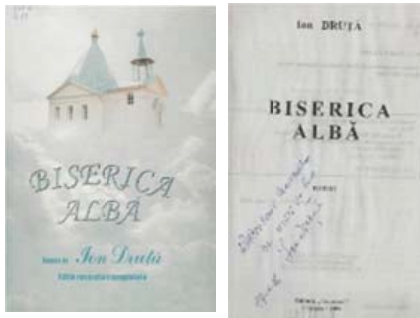

Grigore Vieru, poet român, membru corespondent al Academiei Române: Приетенилор мей де ла Институтул Педагожик дин Бэлць, доринду-ле мулт норок педагожик ши лирик. Виеру Григоре 1.XII.71 / *Prietenilor mei de la Institutul Pedagogic din Bălți, dorindu-le mult noroc pedagogic și liric. Vieru Grigore. 1.XII.71*”.

Ion Druță, scriitor, poet, dramaturg și istoric literar, membru de onoare al Academiei Române: „*Bibliotecii Universitare cu urări de bine, Ion Druță. 17. X. 06*”.

Iulian Filip, poet, scriitor, dramaturg, folclorist român: „*Deschizătorilor de ușa Bibliotecii Universității „Alec Russo” în căutarea poeziei s-o găsiți ! Iulian Filip la 31 martie 2017.*”

Vladimir Beșleagă, eseist, jurnalist, prozator, scriitor, traducător: „*Pentru Biblioteca Universității „A. Russo” cu urări de mulți-mulți cititori.* **V. Beșleagă** 16.02.2012. EX LIBRIS VLADIMIR BEȘLEAGĂ, s. MĂLĂIEȘTI”.

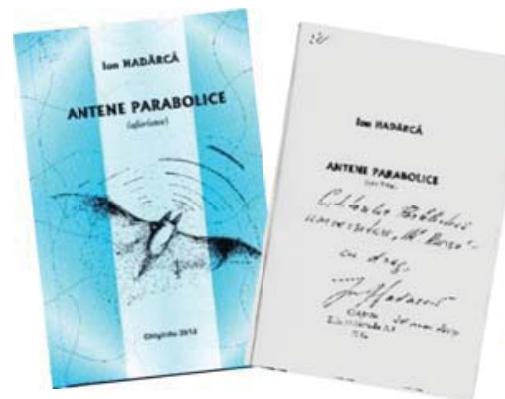
Mihai Cimpoi, om de cultură, academician român, critic și istoric literar, eminescolog, redactor literar și eseist basarabean. „Om Emerit al Republicii Moldova”, președinte al Uniunii Scriitorilor din Moldova. *Mihai Cimpoi, pentru Biblioteca Științifică a Universității „Alec Russo”* 17.III. 2004.

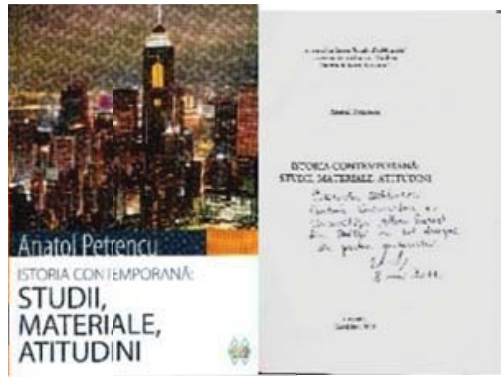
Arcadie Suceveanu, poet, eseist, ziarist român: „*Bibliotecii Științifice a Universității „Alec Russo” aceste cântece ale inimii mele.* **A. Suceveanu.** 15 apr. 2011”.

Ion Hadârcă, poet, traducător și om politic: „*Cititorilor Bibliotecii Universitare „Al. Russo” – cu drag!* **Ion Hadârcă.** 20 mai 2014”.

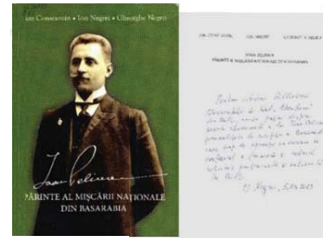
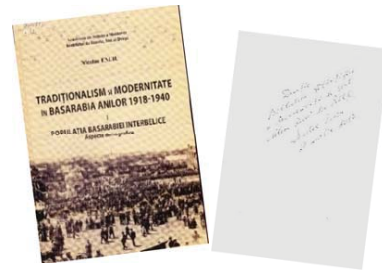
Anatol Petrencu, politician și om de știință: „*Cititorilor Bibliotecii Centrale Universitare a Universității „Alec Russo” din Bălți cu dragul, din partea autorului.* **A. Petrencu.** 8 mai 2011”.

Colesnic, Iurie, istoric literar, politician, scriitor: „*Pentru cititorii Bibliotecii Științifice a Universității „Alec Russo” cu deosebită stimă.* **Iurie Colesnic.** 23.04.2009”.

Emilian Galaicu-Păun, poet, prozator, eseist, traducător și editor român din Basarabia: „Măriei Sale Cititorului – pe viu ! E. Galaicu-Păun. 30 ian. 11, Bălți”.

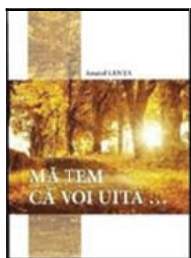
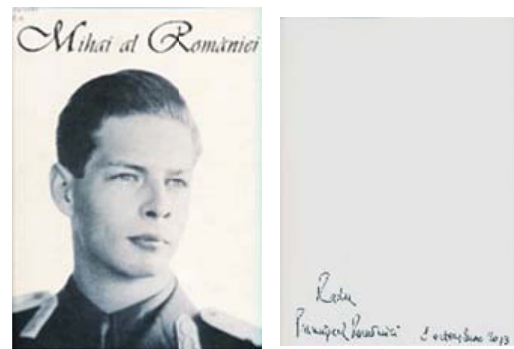

Nicolae Enciu, doctor habilitat în istorie, conferențiar, cercetător științific al Academiei de Științe a Moldovei: „*Donație Bibliotecii Științifice a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți. Nicolae Enciu*”

Andrei Pleșu, scriitor și eseist român, estetician și istoric al artei, afirmă că: „Cărțile sunt felul oamenilor de a avea aripi ca îngerii”, iar Virginia Woolf, scriitoare engleză, eseistă, consideră că: „Cărțile sunt oglinzile sufletului”. Specificăm și câteva dedicații autografe ale personalităților internaționale:

Ion Negrei, istoric și om politic. Pentru Cititorii Bibliotecii Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți, aceste pagini despre soarta zbruciumată a lui Ioan Pelivan, personalitate de excepție a Basarabiei, care timp de aproape un deceniu a desfășurat o frumoasă și rodnică activitate profesională și națională la Bălți. **I. Negrei, 5.09.2013**”

Andei Eșanu, istoric (doctor în istorie), scriitor, profesor cercetător, membru titular al Academiei de Științe a Moldovei, membru de onoare al Academiei Române; **Valentina Eșanu**, doctor în istorie,

Alteța Sa Regală, Principele Radu al României, aflat în vizită la Universitatea bălțeană, a lăsat bibliotecii autograful: „*Radu Principe al României. 8 octombrie 2013*”.

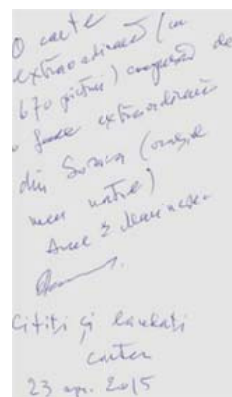
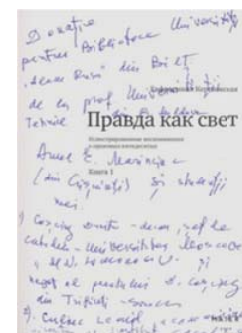
cercetător științific: „*Bibliotecii Universității Pedagogice „A. Russo” din Bălți, de la autori. A. Eșanu, Valentina Eșanu. 05.04.2011*”, și foarte mulți alți oameni reprezentativi, personalități de seamă.

Alexandru Budișteanu, doctor arhitect, Doctor Honoris Causa al Universității bălțene, Om cu caracter puternic, onest, generos, care a întreprins un șir de acțiuni culturale, istorice, civice și caritabile. Pe prețioasele materiale, pe care ni le-a oferit cu discernământ a notat: „Cu toată dragostea și respectul cuvenit pentru importanta Bibliotecă Științifică a Universității de Stat „Alec Russo”, din anii copilăriei și adolescenței mele – Bălți, precum și pentru cititorii, care beneficiază de această importantă rază de cultură a neamului nostru. Existența acestei biblioteci este garanția succesului în afirmarea culturii noastre. **A. Budișteanu**. 26 mai 2011; Această carte reprezintă o parte a bilanțului vieții mele, în preajma aniversării mele de 83 de ani, pe care o ofer ca un omagiu adus Bibliotecii Științifice a Universității „A. Russo” din Bălți, sperând ca să se încadreze în fondul atât de valoros al acestui grai de cultură al neamului nostru. Cu multă dragoste și recunoștință pentru sprijinul, pe care această bibliotecă mi l-a oferit constant. **A. Budișteanu**. 26 mai 2011

Orice carte este o comoară, ea ne luminează mintea și sufletul. Fiecare carte citită reprezintă o parte componentă a veștii oamenilor. Umberto Eco, scriitor, filosof, lingvist italian, afirma: „Respectul față de cărți poate fi manifestat doar prin folosirea lor”. Multe exemplare din colecție conțin autografe dedicate bibliotecii, cititorilor, colectivului, reprezintă o parte din sufletul celor care le-au scris: **Aurel MARINCIUC**, conferențiar universitar, doctor în științe fizico-matematice de la Universitatea Tehnică a Moldovei, a donat Bibliotecii universitare două volume a lucrării *Правда как свет*, autor Евфросиния Керсновская, Maier 2014. Autoarea este o femeie din Basarabia care s-a aflat 12 ani în lagărul Gulag și a scris memoriile sale în 12 jurnale,

2 200 000 de caractere însoțite de 680 de imagini. Autograful: „O carte extraordinară (cu 670 picturi) compusă de o femeie extraordinară din Soroca (orașul meu natal) **Aurel Marinciuc**. Citiți și lăudați cartea, 23 aprilie 2015”. „Donație pentru Biblioteca Universității „Alec Russo” din Bălți de la prof. Universității Tehnice din R. Moldova **Aurel Marinciuc** (din Crișcăuți) și studenții mei: 1) Coșciug Dimitrii G. – decan, șef la Catedra Universitatea „M. V. Lomonosov” din Moscova și nepot al preotului D. Coșciug din Trifăuți Soroca. 2) Culiuc Leonid, academician director al IFA AȘM originar din Bălți, fiul ministrului de cultură L. Culiuc. 3) Aurel Popescu, prof. dr. șt. originar din Ciuciuleni (fiul dir. de școală), astăzi – șef de laborator București. Cu stimă **Aurel Marinciuc** 23.IV.2015. Aplauze Chișinău 72.00.76”.

Anatol Lența, conferențiar universitar, doctor în filologie, absolvent al Institutului pedagogic de Stat „Alec Russo” 1965. Bibliotecii Științifice a Universității de Stat „A. Russo” de la cel care... nu se teme că va uita... anii petrecuți printre comorile acestui PALAT al Înțelepciunii de la Bălți. 24 ianuarie 2014. **An. Lența**”.

Dumitru Brăneanu, scriitor de versuri și proză: „*Bibliotecii Universitare „A. Russo”*, toată prețuirea cititorilor bibliotecii întru bucuria recunoașterii și dăruirii spre eternitate a limbii române. **D. Brăneanu**”.

Agnesia Ucrainetș, monahă la Mănăstirea „Sfinta Treime”: „*Cu drag, pentru cititorii Bibliotecii Științifice Universitare USARB, spre slava și lauda lui Dumnezeu. Monahia Agnesia*, 21.04.2015”.

Vă propunem o călătorie imaginară prin cărțile cu dedicații și autografe, achiziționate cu diverse ocazii de la colegii de breaslă, bibliologi - profesioniști de marcă ce înscriu gânduri, amintiri, stimă, respect, prietenie dintre oameni. Pentru prezentare am selectat doar unele dedicații autografe valoroase după conținut:

Alexe Rău, bibliolog, poet, eseist și filosof al culturii din Republica Moldova, director general al Bibliotecii Naționale (1992-2015): „*Pentru Biblioteca „A. Russo” Bălți, cu multă dragoste. 27.05.09. A. Rău*”.

Lidia Kulikovski, dr. în pedagogie, specialist în biblioteconomie, conferențiar universitar, director general Biblioteca Municipală „B. P. Hasdeu” (1990 - 2013), nume de referință în managementul biblioteconomic din Republica Moldova: „*Bibliotecii Univ. „A. Russo”, bibliotecii care nu se lasă, nu se dă – vrea să reușească și să prospere. L. Kulikovski* directorul revistei *BiblioPolis* 28.IV.2010”.

Vlad Pohilă, scriitor, publicist și traducător român basarabean: „*Pentru cititorii Bibliotecii Științifice a Universității „A. Russo” din Bălți, cu mult drag și alese urări de bine. Vlad Pohilă. 28.04.2010*”.

Claudia Balaban, director general al Bibliotecii Naționale pentru Copii „Ion Creangă”: „*Pentru Universitatea de Stat „A. Russo” cu mult respect de la Biblioteca pentru copii „Ion Creangă”. C. Balaban. 15.12.93*”.

Vera Osoianu, specialist în domeniul biblioteconomiei din Republica Moldova, director adjunct al Bibliotecii Naționale: „*Pentru colectivul Bibliotecii Universității de Stat „A. Russo” Bălți. Respect și gânduri bune. V. Osoianu*”.

Nelly Țurcan, conf. universitar, prodecan al Facultății de Jurnalism și Științe ale Comunicării, Universitatea de Stat din

Moldova, profesionist în biblioteconomie și știința informării: „*Pentru Biblioteca Științifică a Universității de Stat din Bălți. 22.06.2012. N. Țurcan*”.

Nicoleta Marinescu, manager și evaluator european în infodocumentare, din domeniul Biblioteconomiei și Știința Informării, autoare, coordonatoare, referent științific, traducător, a publicat cărți și articole de specialitate în reviste din țară și străinătate, membră în asociații: „*Respectul profesiei. Nicoleta Marinescu. Iași, 7 octombrie 2009*”.

Printre prețioasele autografe și dedicații se află cele semnate de universitarii bălțeni: Gagim Ion, Popa Gheorghe, Gașiței Natalia, Pînzari Veaceslav, Leahu Nicolae, Moraru Anatol, Jitaru Valentin, Zolotariov Elena, Lilia Trinca, Curtescu Margareta, Cantemir Grigore, Briceag Silvia, Abramciuc Valeriu, Vrabie Diana, Țarălungă Victoria, Popa Iulius, Răciula Lilia, Popa Viorica, Brajuc Vladimir, Volghina Elena, etc. Făcând un studiu al dedicațiilor profesoriilor universitari, remarcăm, invariabila stimă, venerație față de adresant, specificul, caracterul personalizat:

- *Cititorilor Bibliotecii Științifice a USB „Alec Russo”, cu urări de mult succes. Ion Gagim. 15.12.2008.*

- *Cu mult drag și prietenie studenților Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți din partea autorului. 16.12.14. N. Gașiței.*

- *Pentru biblioteca de la Alma Mater, cea mai bună bibliotecă. A. Bolboceanu.*

- *Bibliotecii Științifice a Universității de Stat „Alec Russo”, cu stimă și respect față de colaboratorii ei. 23.11.12. S. Băncilă.*

- *Donație Bibliotecii Științifice a Universității bălțene. I. Popa. 24.10.2014.*

- *Pentru inimoșii cititori ai Bibliotecii Științifice a Universității de Stat „A. Russo”, aceste texte destinate descrețirii frunților și producătoare, sper, de satisfacții intelectuale. 11.11.2011. A. Moraru.*

- *Cu înaltă considerațiune pentru Biblioteca USARB, autorul Silvia Briceag.*

- *Cu stimă, respect și apreciere pentru nobila misiune de a altoi dragostea de carte. Parmacli Dmitrii. 2016*

- *Bibliotecii celei mai de acasă, Biblioteca Științifică a Universității „Alec Russo”, din*

care se și desprind multe-multe dintre rîndurile acestei nebunii prozodice – Cu urări de Bine Dnei Director Elena Harconița, Colaboratorilor Dumneaei și, desigur, Cititorilor. **N. Leahu.**

- Bibliotecii Științifice, Universitatea de Stat „A. Russo”, Bălți. Celei mai selecte instituții pentru că păstrează valori inedite din trecut și prezent plasate spre timpurile ce vin iminent. **Teo-Teodor Marșalcovschi.** 03.10.2013.

- Scumpei mele biblioteci care mi-a fost constant o muză aleasă. 14.03.13. Autorul **Rumleanski, Mihail.**

- Domnului Nicolae Filip, un om de o rară inteligență. Cu multă prețuire și urări de bine. 27 mai 2001. **A. Moraru.**

- Mult stimatei dne Maria Șleahțișchi cu profund respect! **L. Trinca, V. Axentii.**

- Multstimatei dne Directoare a Bibliotecii Științifice, Elena Harconița, care, într-un anume fel, a contribuit substanțial l-a elaborarea acestei lucrări. **Gh. Popa.**

- Bibliotecii Științifice a Universității din Bălți (profesor - ilustru Elena Harconița). Cu mare respect de la autor. 14.03.2011. **L. Jitaru.**

E o plăcere să deschizi o carte nouă și să citești dedicația, ilustrând prin conținut și formă grafică personalitatea celor ce le-au semnat, sufletul ascuns al cărților, dar și al celor ce le-au dat viață. Unii profesori au notat prin dedicații aportul bibliotecii și al bibliotecarilor în dezvoltarea lor profesională, exprimând stima, recunoștința, munca titanică:

- Bibliotecii Științifice a USB cu urări de bine și mari realizări, pentru harnicii ei cititori și cercetători. 12.09.2012. **G. Cantemir.**

- Cu recunoștință lucrătorilor Bibliotecii Științifice pentru susținere constantă în activitatea de cercetare și cea didactică 21.02.2012. **E. Botnari.**

- Bibliotecii Științifice a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți cu înalte considerațiuni, urări de bine și prosperitate, în semn de mulțumire pentru ajutorul acordat la editarea și elaborarea lucrărilor mele.

V. Capcelea. 7.12.2014.

- Dnei, Directoare Elena Harconița, omul care, nu de puține ori, încearcă mai multe emoții la apariția unei cărți decît autorul ei, cu urări de mari succese. **Gh. Popa.**

- Bibliotecii mele preferate cu mulțumiri și recunoștință adîncă. 11.12.11. **M. Rumleanski.**

- Cu deosebit respect față de munca titanică a lucrătorilor Bibliotecii Științifice și colectivul didactico-științific a USARB de la unul din autori. **B. Boincean.** 29.10.2013.

- Dragilor colege – profesioniste de înaltă anvergură – Bibliotecii Științifice USARB – de la o Doamnă pasionată de frumos... Cu mare apreciere și afecțiune. **M. Tetelea.** 27.09.14.

- Colaboratorilor Bibliotecii Științifice a Universității „A. Russo” din Bălți, cu profund respect și recunoștință pentru ajutorul acordat în pregătirea lucrării, de la autor. 7.11.2014. **E. Zolotariov.**

Cărțile cu **autograf și dedicații** achiziționate în colecția BȘ USARB au fost valorificate prin editarea a 2 volume, Carte cu autograf și dedicații: catalog, în anii 2010 - 2015.

Valoarea istorică, culturală și socială al documentelor din Colecția Documente Rare este determinată și de **Ex-librisuri** deținute de diferite genuri: supralibros, ex-libris iscălitură-autograf, sigiliu, ștampilă, timbru sec sau sub formă de etichetă pe care s-a gravat o compoziție cu caracter simbolic sau alegoric, oglindind personalitatea posesorului, gusturilor și aspirațiile sale, profesia și alte preocupări.

Supralibros, este un însemn de proprietate asupra unei cărți imprimat special în legătura cărții. Această marcă a proprietății încorporată între elementele decorative ale cărții reprezintă blazonul familial, monograma sau numele proprietarului, stema orașului, emblema congregațiunii religioase, simbolul sau monograma școlii, ocupând cel mai important loc în ierarhia însemnărilor de proprietate asupra unei cărți.

	<p>„Лицей" Лицей Цесаревича Николая Supalibros pe cartea: Plutarque. Vies des Grecs Illustres / Plutarque, abregees et annotees par Alphonse Feillet; trad. de E. Talbot. – Paris : Librairie de Hachette et Cie, 1872. – 306 p.</p>
	<p>„П.А.А." Пóловцов Алексáндр Алексáндрович Supalibros pe cartea: Cicéron. L'orateur / Cicéron; trad. fr. J. V. Le Clerc. – Paris : Librairie de L. Hachette et Cie, 1866. – 223 p.</p>
	<p>„HONOREM MEUM NEMINI DABO" Всеволожский, Иван Александрович Supalibros pe cartea: Fullerton, Georgiana. Ellen Middleton. A Tale / Lady Georgiana Fullerton. – Leipzig : Bernhard Tauchnitz, 1846. – 360 p.</p>
	<p>„S. C." Шереметев Сергей Дмитриевич Supalibros pe cartea: Molière, Jean – Baptiste. Oeuvres complètes Vol. 1-2/ Jean – Baptiste Molière; éd. De Ch. Lahure. – Paris : Tipographie de Ch. Lahure, 1856. – 783 p.</p>
	<p>„2 К. К." Второй кадетский корпус Supalibros pe cartea: Грот, Николай. Психологія чувствованій : въ ея исторіи и главныхъ основахъ / Николай Грот. -СПб. , 1879-1880.- 569 p.</p>

Ex-libris etichetă este important din punct de vedere documentar, științific și bibliofil, prin tehnicile de realizare, prin tematica abordată, prin mesajul artistic și filosofic pe care ni-l transmite fiecare piesă de colecție, în raport cu personalitatea comanditarului (formația intelectuală, preocupările etc.) și cu cea a artistului care a

realizat-o (alegerea temei și modalitatea de abordare a acesteia). Ca tematică, ex-librisurile etichetă din colecție ilustrează categoriile: ex-libris religios, ex-libris alegoric, ex-libris peisaj, Buchmarke (tema centrală este cartea și lectura), ex-libris interior de bibliotecă, ex-libris heraldic și ex-librisul aniversar.

	<p>FUNDAȚIILE CULTURALE REGALE <i>"FUNDAȚIILE CULTURALE REGALE Această carte este dăruită de MAJESTATEA SA REGELE CAROL II prin Fundațiile Culturale Regale pentru educarea tineretului și răsplătirea elevilor studioși ce se îndreaptă spre cultură."</i> Ex-libris etichetă pe cartea: Oprescu, G. Țările Române văzute de artiști francezi (sec. XVIII și XIX) / G. Oprescu. – București: Cultura Națională, 1926. – 77 p.</p>
	<p>Ex Libris E. Hopper. Ex-libris etichetă pe cartea: Lamartine, A. De. Premieres Meditations Poetiques avec commentaires : La mort de Socrate / A. De Lamartine. – Paris : Hachette et Cie editeurs, 1907. – 270 p.</p>
	<p>BIBLIOTHECA МОТОС Ex-libris etichetă pe cartea: Dumitran, Ana. Icoane pe sticlă din Transilvania : Colecția Szocs / Ana Dumitran, Szocs Fulop Karoly, Elena Băjenaru ; fot.: Siluan Timbuș, Victor Bortaș. - Alba Iulia : Ed. Altip, 2012. - 168 p. : fot.</p>
	<p>„Опанасі Ольга Шевчукевич" Ex-libris etichetă pe cartea: Barbusse, Henri. Le Feu (Journal d'une Escouade) T.1. –Paris : Ed. Ernest Flammarion , 1926.- 78 p. (În colecția deținem mai multe titluri cu acest ex-libris).</p>
	<p>Изь книгъ графа Сергея Дмитриевича Шереметева" Ex-libris etichetă pe cartea: Moliere. Oeuvres completes / Moliere ; ed. de Ch. Lahure. – Paris : Ed. Chertz I. hachette et Cie, 1856 – T.1, 1856. – 667 p.</p>

	<p>Сергей Дмитриевич Шереметев Ex-libris cu deviza: " Deus conservat omnia"(Dumnezeu îi apără pe toți). Ex-libris etichetă pe cartea: Molière, Jean – Baptiste. Oeuvres complètes / Jean - Baptiste Molière; éd. De Ch. Lahure. – Paris: Typographie de Ch. Lahure, 1856. – Vol. 1-2.</p>
	<p>Половцов А. А. Ex-libris etichetă pe cartea: Ciceron. L'orateur / Ciceron ; trad. Fr. Par J. V. Le Clerc. – Paris : Librairie de L. Hachette et Cie, 1866. – 223 p.</p>
	<p>„БИБЛИОТЕКИ Полоцкаго Кадетскаго Корпуса. Отделение... №...”. Ex-libris etichetă pe cartea: Извѣстія императорской Академіи Наукъ по отдѣленію русскаго языка и словесности Т.7. –СПб. : Тип. Император. АН , 1858.- 518 p.</p>
	<p>Изъ книгъ графа АлевиУварова. Ex-libris etichetă pe cartea:Истомин, Карион. Книга любви знак в честен брак... / Карион Истомин. –М. : Книга, 1989. – 110 с.</p>

Ex-libris ștampilă cu semn personalizat este aplicată pe o carte, purtând numele

unei biblioteci, a bibliofilului sau o deviză, cuprinde adesea și gravuri cu valoare artistică.

	<p>Ex-libris ștampilă: Faina Tlehuci, manager în biblioteconomie, 40 de ani (1962 - 2001) director al Bibliotecii universitare din Bălți (BȘ USARB)</p>
	<p>Ex-libris ștampilă: Mircea Druc, prim-ministru al Republicii Moldova în anii 1990-1991</p>
	<p>Ex-libris ștampilă: Moțoc Radu, secretarul Asociației Pro Basarabia și Bucovina, Filiala „Costache Negri” Galați, Membrul de Onoare al Senatului Universității de Stat „Alecu Russo” din Bălți, DEȚINĂTOR AI TITLULUI DE DOCTOR HONORIS CAUSA</p>
	<p>Ex-libris ștampilă: Ion Manoli, Doctor habilitat Profesor universitar – Colecție personală</p>
	<p>Ex-libris ștampilă: Ioan Vasile Nicorici Ex-libris ștampilă: Ioan Nicorici Carte salvată de preotul Theodor (Gheorghe) Armașu de urgența focului vandal comunist</p>
	<p>Ex-libris ștampilă: Alexandru Odobescu, scriitor, arheolog și om politic român</p>

Promovarea / valorificarea potențialului documentar deținut s-a produs prin organizarea diverselor expoziții tematice tradiționale și on-line: *Din colecția de cărți rare; Cărți cu autograf și dedicații în colecțiile Bibliotecii Științifice USARB; Valori bibliofile cu supralibros și ex-libris în colecția Bibliotecii Științifice USARB*. Colecția de Documente Rare (cărți cu autograf, dedicații și ex-libris) se constituie într-un tezaur de informații menit a oferi o imagine

reprezentativă a valorilor de patrimoniu deținute din diverse timpuri. Fiecare carte cu autograf, dedicație și ex-libris are istoria ei, timpul ei. Vă asigur că această prezentare, cuprinde doar unele informații despre volumele cu autograf, dedicații și ex-libris păstrate în bibliotecă. Mulțumim prietenilor cu ajutorul cărora a fost creat acest fond de carte, și putem oferi astăzi un prilej de bucurie.

Referințe bibliografice:

1. Cărți cu dedicații și autografe în colecțiile Bibliotecii Științifice USARB. [Accesat 12.01.2018]. Disponibil:http://tinread.usarb.md:8888/tinread/fulltext/bs/carti_autograf.pdf.
2. DIN colecția de cărți rare. [Accesat 12.01.2018]. Disponibil: http://tinread.usarb.md:8888/tinread/fulltext/bs/carti_rare.pdf.
3. MIHALUȚA, Lina, Elena, Cristian, Natalia, Costicenco. Carte cu autograf și dedicații. Catalog, Bălți: Bibl. Șt. a Univ. de Stat „Alec Russo”, 2010. 120 p. ISBN 978-9975-50-035-7 . [Accesat 12.01.2018]. Disponibil: http://tinread.usb.md:8888/tinread/fulltext/publ_bcii/carte_cu_autograf.pdf.
4. MIHALUȚA, Lina, Elena, Cristian, Svetlana Cecan. Carte cu autograf și dedicații. Catalog. Vol. 2. Bălți: Bibl. Șt. a Univ. de Stat „Alec Russo” din Bălți, 2015. 315 p. ISBN 978-9975-50-151-4.
5. Valori bibliofile cu supralibros și ex-libris în colecția Bibliotecii Științifice USARB. [Accesat 12.01.2018]. Disponibil:http://tinread.usarb.md:8888/tinread/fulltext/bs/valori_bibl.pdf.